

**ეთიკის კომისიის
ზეპირი
რეკომენდაცია**

შეკითხვის კომისიაში შემოსვლის თარიღი: 12.03.2014

შეკითხვის რეგისტრაციის ნომერი: 006/14

შეკითხვა:

სამოქალაქო სამართლის სპეციალიზაციის ადვოკატს მასთან სახელშეკრულებო ურთიერთობაში მყოფი კლიენტი სთხოვს მისი ინტერესები წარმოადგინოს სისხლის სამართლის საქმეზე. უნდა შეასრულოს თუ არა ადვოკატმა კლიენტის მითითება მოცემულ შემთხვევაში?

ანალიზი:

ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-5 მუხლი:

ადვოკატმა ყოველთვის უნდა იმოქმედოს კლიენტის ინტერესებიდან გამომდინარე და დააყენოს ისინი პირადი და სხვა პირების ინტერესებზე მაღლა. თუმცა, კლიენტის ინტერესების დასაცავად ადვოკატის მოქმედებები უნდა შეესაბამებოდეს კანონმდებლობას და ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსს.

ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-8 მუხლის მე-5 ნაწილი:

ადვოკატმა კვალიფიციურად და კეთილსინდისიერად უნდა მისცეს რჩევა კლიენტს და განახორციელოს წარმომადგენლობა.

კლიენტის ინტერესების უპირატესობის პრინციპიდან გამომდინარე, ადვოკატის მიერ კლიენტისათვის მიცემული რჩევა და განხორციელებული წარმომადგენლობა, შესაბამისობაში უნდა იყოს კლიენტის ინტერესებთან და მიზნად უნდა ისახავდეს მათ დაცვას პირად და სხვა პირთა ინტერესებთან შედარებით. მიუხედავად ამისა, „კლიენტის ინტერესების დასაცავად ადვოკატის მოქმედებები უნდა შეესაბამებოდეს კანონმდებლობას და ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსს.“ (ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-5 მუხლი)

ადვოკატსა და კლიენტს შორის რწმუნებულების გაფორმების ან/და დავალების ხელშეკრულების საფუძველზე ადვოკატს წარმოეშობა ვალდებულება კეთილსინდისიერად დაიცვას და წარმოადგინოს კლიენტის ინტერესები მინიჭებული უფლებამოსილების ფარგლებში. ადვოკატმა საქმის მიმდინარეობისას უნდა უზრუნველყოს მისი კვალიფიციურად წარმართვა და იმ საპროცესო მოქმედებების კეთილსინდისიერად შესრულება, რაც კანონმდებლობითაა გათვალისწინებული.

ეთიკის კომისიამ 2011 წლის 6 ივლისის გადაწყვეტილებით დისციპლინურ საქმეზე №017/11, მიიჩნია, რომ კლიენტის ინტერესების კვალიფიციურად და კეთილსინდისიერად დაცვის ვალდებულების დარღვევას წარმოადგენს, თუ ადვოკატი საადვოკატო საქმიანობას არ ეწევა შესაბამის დარგში. „ადვოკატთა შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-10 და მე-11 მუხლების მიხედვით განსაზღვრულია ადვოკატთა კვალიფიკაციის ძირითადი მოთხოვნები, რომელსაც ადვოკატი უნდა აკმაყოფილებდეს და აღნიშნული კანონის მე-11 მუხლის მერვე პუნქტის მიხედვით „ადვოკატს, რომელსაც ტესტირება გავლილი აქვს სპეციალიზაციის მიხედვით, საადვოკატო საქმიანობის განხორციელების უფლება ეძლევა შესაბამის დარგში.“

ეთიკის კომისიამ 2011 წლის 26 აგვისტოს №030/11 გადაწყვეტილებით „საქართველოს კანონმდებლობაზე დაყრდნობით მიიჩნია, რომ დაცვის უფლების განხორციელების არაკვალიფიციურობაზე მიუთითებს, როდესაც ადვოკატი საქმიანობას არ ახორციელებს ადვოკატთა ასოციაციის მიერ ადვოკატთა ერთიან რეესტრში რიცხული სპეციალიზაციის შესაბამისად. ეთიკის კომისია, მხედველობაში იღებს იმ გარემოებას, რომ ადვოკატთა ასოციაცია ადვოკატს ანიჭებს რა კვალიფიკაციას შესაბამისი სპეციალიზაციით, ამის საფუძველზე აძლევს საადვოკატო საქმიანობის განხორციელების უფლებას საერთო, სამოქალაქო ან სისხლის სამართლის მიმართულებით. შესაბამისი კვალიფიკაციის მინიჭებით, ადვოკატთა ასოციაცია უზრუნველყოფს ადვოკატის პროფესიული ვალდებულების - კლიენტის ინტერესთა კვალიფიციურად დაცვის - შესრულებას, რაც კლიენტისათვის შესაძლო ზიანის მიყენების რისკს ამცირებს და მინიმალურ სტანდარტს აწესებს, ასოციაციის მიერ მინიჭებული კვალიფიკაციის შესატყვისად კლიენტის ინტერესების დაცვის თვალსაზრისით.“

მოცემულ შემთხვევაში, ადვოკატი ვალდებულია უარი განუცხადოს კლიენტს მის მოთხოვნაზე წარმოადგინოს იგი სისხლის სამართლის საქმეზე. კლიენტის მითითების შესრულებით ადვოკატი, სავარაუდოდ, დაარღვევს როგორც ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის, ასევე „ადვოკატთა შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნებს, ვინაიდან კანონის მე-6 მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად, „ადვოკატს უფლება აქვს კლიენტის ინტერესების დასაცავად გამოიყენოს ყველა საშუალება, რომელიც აკრძალული არ არის კანონმდებლობით ან

პროფესიული ეთიკის ნორმებით.“ ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსი აღიარებს კლიენტის ინტერესების უპირატესობას სხვა ინტერესებთან მიმართებით, თუმცა, საზღვარს უწესებს თავად კლიენტის ინტერესების უპირატესობის პრინციპსაც - ადვოკატმა უნდა იმოქმედოს პროფესიული ეთიკისა და კანონის რეგულაციის შესაბამისად.

დასკვნა:

სამოქალაქო სამართლის სპეციალიზაციის ადვოკატს არ აქვს უფლება წარმოადგინოს მისი კლიენტი სისხლის სამართლის საქმეზე, მიუხედავად კლიენტის მოთხოვნისა, ვინაიდან, მოცემულ შემთხვევაში, ადვოკატის მოქმედება შესაძლოა ჩაითვალოს კლიენტის ინტერესების კვალიფიციურად და კეთილსინდისიერად დაცვის ვალდებულების დარღვევად, რადგან ადვოკატი საადვოკატო საქმიანობას არ განახორციელებს ადვოკატთა ასოციაციის მიერ ადვოკატთა ერთიან რეესტრში რიცხული სპეციალიზაციის შესაბამისად.

რეკომენდაცია არ არის სავალდებულო ეთიკის კომისიის ან სასამართლოს მიერ რომელიმე დისციპლინური საქმის განხილვისას. თუმცა შესაძლებელია გამოყენებული იქნეს ერთ-ერთ წყაროდ ეთიკის კომისიის გადაწყვეტილებაში.